34784 ـ چرا امام در نماز عید تکبیر می‌گوید؟

سوال

چرا در نمازهای عید سنت است که پیش از خواندن سوره‌ی فاتحه دوازده بار تکبیر گفته شود و فایده‌ی این کار چیست و چرا در نمازهای فرض پنجگانه چنین تکبیری وجود ندارد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اصل در عبادات این است که توقیفی هستند و ما با اجرای امر الله متعال و پیامبرش ـ صلی الله علیه وسلم ـ عبادت می‌کنیم، بنابراین عقل مجالی در این عرصه ندارد. از جمله‌ی این موارد شش تکبیر یا هفت تکبیر پس از تکبیر الاحرام و پیش از خواندن سوره‌ی فاتحه در رکعت اول نماز عید و پنج تکبیر پیش از خواندن فاتحه در رکت دوم نماز عید است و نه نمازهای فرض.

بنابراین باید به تشریع الله متعال و پیامبرش ـ صلی الله علیه وسلم ـ ایمان آورده و تسلیم آن شویم و بشنویم و اطاعت کنیم، زیرا اصل در عبادات تعبد است نه تعلیل.

بنده اجازه ندارد وارد اموری شود که خاص الله است از جمله عبادات و انواع و کیفیت آن، و اجازه ندارد که بپرسد چرا خدا و پیامبرش چنین و چنان را تشریع کرده‌اند و فایده‌ی این تشریع چیست، بلکه باید به شناخت آنچه الله و پیامبرش مشروع گردانده بپردازد و به آن عمل کند. حال اگر حکمت و مصلحت آن تشریع برای بندگان آشکار بود که الحمدلله، و گرنه تسلیم حکم الله شده و از آن اطاعت می‌کند و یقین می‌دارد که جز برای حکمت و مصلحت بندگان تشریع نشده است، زیرا الله سبحانه و تعالی در اقوال و افعال و شرع و تقدیر خود حکیم و دانا است. الله متعال می‌فرماید:

إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ [انعام: ۸۳]

(همانا پروردگار تو حکیم داناس‌ات).

و از جمله‌ی آنچه دال بر سخن ماست، این سخن الله متعال است که می‌فرماید:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ [احزاب: ۲۱]

(قطعا برای شما در [اقتدا به] رسول الله سرمشقی نیکوست).

و سخن رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ که می‌فرماید: همانطور نماز بگزارید که می‌بینید من نماز می‌گزارم به روایت بخاری در صحیح، و این سخن پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ که در حجة الوداع فرمود: مناسک خود را از من بگیرید به روایت مسلم (۳۷۸).

وبالله التوفیق